

Handläggare
Linnéa Lundbäck
Telefon: 0850810063

Till
Östermalms stadsdelsnämnd
2020-12-17

Remiss av Skolbiblioteksplan för skolor och förskolor i Stockholms stad 2021-2024

Yttrande till kommunstyrelsen angående remiss KS
2020/1413

Förslag till beslut

Östermalms stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

Östermalms stadsdelsnämnd har fått en remiss av ”Skolbiblioteksplan för skolor och förskolor i Stockholms stad 2021-2024” för yttrande till kommunstyrelsen senast 1 januari 2021.

Skolbiblioteksplanen ska fungera som ett verktyg för utveckling av skolbiblioteken i Stockholms stad och bidra till att öka likvärdigheten i fråga om barns, elevers och lärares tillgång till bibliotek i skolan respektive förskolan.

Förvaltningen ser positivt på målsättningarna och intentionerna med skolbiblioteksplanen men har ett antal synpunkter. Synpunkterna handlar framförallt om att tydligare kopplingar behöver göras till redan befintliga styrdokument som exempelvis skollagen och läroplanen, samt om att utveckla beskrivningarna av hur biblioteket ska stötta förskolorna i sitt uppdrag.

Bakgrund

I Stockholms stads budget 2020 fick utbildningsförvaltningen i uppdrag att utvärdera skolbiblioteksplanen för 2017-2020 och ta fram ett nytt förslag till skolbiblioteksplan för perioden 2021-2024.

Utvärderingen av nuvarande skolbiblioteksplan ligger till grund för förslaget till ny plan. Skolbiblioteksplanen ska komplettera stadens biblioteksplan som är under framtagande.

Östermalms stadsdelsnämnd har fått ärendet på remiss för yttrande till kommunstyrelsen senast 1 januari 2021.

Remissen har skickats till alla stadsdelsnämnder samt till stadsledningskontoret.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kvalitetsavdelningen i samråd med förskole- och parkleksavdelningen.

Ärendet

Skolbiblioteksplanen ska fungera som ett verktyg för skolbiblioteksutvecklingen i Stockholms stad och bidra till att öka likvärdigheten i fråga om barns, elevers och lärares tillgång till bibliotek i skolan respektive förskolan.

I skolbiblioteksplanens övergripande målsättningar beskrivs bland annat att litteratur är en källa till glädje, samtal och reflektion. Att kunna läsa, skriva, göra sin röst hörd och ha tillgång till information är demokratiska rättigheter. Barn och unga behöver kunna omvandla information till kunskap för att bli delaktiga i ett demokratiskt samhälle.

Biblioteken ska främja läslust samt bredda och fördjupa undervisningen utifrån särskilda områden eller teman. En stark läskultur och inbjudande läsmiljö i förskola och skola ska stärka barns och ungas språk- och kunskapsutveckling samt inspirera till ökad fritidsläsning.

Biblioteken ska tillhandahålla ett brett utbud av medier och verksamhet som bidrar till bildning, vidgar perspektiven och stärker värdegrundsarbete kopplat till befintliga styrdokument. Barn och unga ska uppleva biblioteken som trygga och ha inflytande över bibliotekens innehåll. Kultur för, med och av barn och unga ska ges utrymme.

Ansvarsfördelning

I skolbiblioteksplanen finns en uppdelning av vilka områden som stadsbiblioteket, bibliotekarier, utbildningsförvaltningen, stadsdelsförvaltningen och rektorer inom förskola respektive skola ansvarar för.

Inom förskoleverksamheten ansvarar stadsdelsförvaltningen övergripande för att:

- samverka med Stockholms stadsbibliotek och årligen följa upp, utvärdera och fortsätta utveckla samarbetet kring barnens möten med litteratur och berättande
- skapa förutsättningar för förskolorna att stärka de nationella minoritetsspråken och stödja flerspråkighet hos barn med annat modersmål än svenska

Rektorer inom förskolan ansvarar för att:

- skapa förutsättningar för förskolorna att arbeta aktivt och inkluderande med barnens alla språk och erfarenheter via berättande och litteratur i olika former
- alla förskolor har särskilt ansvariga pedagoger som samarbetar med stadsbiblioteket och tillsammans med kollegorna driver arbete kring läsning, litteratur och berättande
- säkerställa att förskolornas pedagoger arbetar språkutvecklande och att de barn som är i behov av särskilt stöd eller anpassningar får det
- skapa förutsättningar för kreativa och inspirerande läsmiljöer i förskolorna där högläsning, berättande, reflektion och samtal tar plats
- verka för att barnen ges möjlighet att utveckla adekvat digital kompetens och får en första grund i att källkritiskt söka, välja och värdera information
- barnen introduceras till folkbiblioteket
- verka för att vårdnadshavare uppmuntras att läsa tillsammans med sina barn

Uppföljning av skolbiblioteksplanen ska ske i det ordinarie planerings- och uppföljningsarbetet på respektive nivå.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen ser positivt på målsättningarna och intentionerna med skolbiblioteksplanen, samt att planen ska verka för ökad likvärdighet vad gäller tillgång till bibliotek i förskolan, grund- och gymnasieskolan samt i grund- och gymnasiesärskolan.

Förvaltningen har ett antal synpunkter som redovisas nedan, främst vad gäller att tydligare kopplingar behöver göras till redan befintliga styrdokument som exempelvis skollagen och läroplanen, samt att utveckla beskrivningarna av hur biblioteket ska stötta förskolorna i sitt uppdrag.

Tydliggör hänvisning till gällande styrdokument

Överlag i planen, och särskilt vad gäller de ansvarsområden som tillskrivs stadsdelsförvaltningen och rektorerna inom förskolan, saknas hänvisningar till redan gällande styrdokument som exempelvis skollagen och läroplanen. Detta skulle behöva tydliggöras. Eftersom en del av de ansvarsområden som räknas upp redan ingår i förskolornas uppdrag skulle det samtidigt underlätta om dessa formulerades på samma sätt som i exempelvis läroplanen.

Stockholms stadsbiblioteks ansvar

Förvaltningen anser att planen bör kompletteras med tydligare beskrivningar av hur stadsbiblioteket ska stötta förskolorna i arbetet att utveckla skolbiblioteket. Det utökade ansvaret som i planen tillskrivs förskolorna bör rimligtvis också återfinnas i beskrivningarna av bibliotekets ansvar, med tillägg om hur biblioteket ska stötta förskolorna. Till exempel saknas beskrivning av hur biblioteket ska stötta förskolorna i arbetet med: digital kompetens och källkritik, att uppmuntra vårdnadshavare att läsa tillsammans med sina barn, introduktion till folkbiblioteket samt hur biblioteket ska samverka med respektive förskola.

Det framgår inte heller tydligt i planen hur begreppet ”skolbibliotek” ska tolkas utifrån förskolans perspektiv. Detta skulle kunna förtydligas ytterligare.

Det skrivs att skolbiblioteksplanen ska verka för ökad likvärdighet vad gäller tillgång till bibliotek i bland annat förskolan. Det framgår dock inte på vilket sätt planen faktiskt ökar likvärdigheten.

Särskilt ansvariga pedagoger

I skolbiblioteksplanen skrivs bland annat att rektorer inom förskolan ansvarar för att ”alla förskolor har särskilt ansvariga pedagoger som samarbetar med stadsbiblioteket och tillsammans med kollegorna driver arbete kring läsning, litteratur och berättande”.

Inom förskolan har all pedagogisk personal, enligt gällande styrdokument, i uppdrag att arbeta med barnens språkutveckling. Huruvida det ska finnas en särskilt ansvarig pedagog som driver arbetet på respektive förskola bör vara upp till varje rektor att besluta. Förvaltningen föreslår därför att denna punkt stryks.

Kerstin Andersson
Andersson
Stadsdelsdirektör

Jens Vesterlund
Jens Vesterlund
Avdelningschef

Bilaga

Skolbiblioteksplan för skolor och förskolor i Stockholms stad 2021-2024

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Kerstin Andersson, Stadsdelsdirektör	2020-12-01
Jens Vesterlund, Avdelningschef	2020-12-01